VÄSTERBOTTENS
LÄNS LANDSTING

VLL1148:1 2014

MISSIV

2014-06-09 137100

Landstingsstyrelsen

Granskning av delårsrapport per april 2014

Landstingsstyrelsens delårsrapport till fullmäktige ska ge svar på frågan om styrelser och nämnder håller sig till de beslut och direktiv som fullmäktige beslutat. Delårsrapporten ska också innehålla prognoser om det är troligt att fullmäktiges mål kommer att uppnås vid årets slut.

Bedömning av måluppfyllelsen för finansiella mål

Granskningen av den ekonomiska redovisningen per april 2014 visar att landstinget i allt väsentligt har en väl fungerande bokslutsprocess och att den finansiella redovisningen tagits fram i enlighet med lag om kommunal redovisning och god redovisningssed. Räkenskaperna ger en rättvisande bild av resultatet per april 2014 och utgör därmed ett vederhäftigt underlag för prognoser om fullmäktiges finansiella mål kommer att nås vid årets slut. När det gäller fullmäktiges finansiella mål lämnar vi följande bedömningar:

- Landstinget ska ha ett positivt ekonomiskt resultat som uppgår till minst 2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Landstingsstyrelsen bedömer att fullmäktiges resultatmål kommer att nås vid årets slut. Vi bedömer att det är osäkert om resultatmålet nås.
- Investeringar ska finansieras utan extern upplåning. Vi instämmer i landstingsstyrelsens bedömning om att detta mål kommer att nås för år 2014.
- Det totala pensionsåtagandet ska vid utgången av år 2015 vara finansierat till minst 25 procent. Vi avstår från att uttala oss om måluppfyllelsen eftersom det för år 2014 saknas angivet målvärde.

Vi överlämnar underliggande granskningsrapport (nr 2/2014) för kännedom till landstingsstyrelsen.

Bedömning av måluppfyllelsen för verksamhetsmål

När det gäller landstingsstyrelsens uppföljning av verksamhetsmål i delårsrapporten så visar granskningen att styrelsen utvecklat sin redovisning jämfört med tidigare år. Styrelsen har blivit tydligare med att kommentera resultat, lämna prognos för måluppfyllelse vid årets slut samt uppge inom vilka områden åtgärder är vidtagna för att rätta till avvikelser.

Västerbottens läns landsting
Landstingshuset, Köksvägen 11, 901 89 Umeå
Telefon: 090-785 00 00, telefax: 090-13 68 82
E-post: landstinget@vll.se Org.nr: 232100-0222
VAT-nr: SE232100022201 Bankgiro 5728-3061

2014-06-09

Redovisningen av verksamhetsmålen i delårsrapporten är dock ännu inte tillräckligt utvecklad för att man ska kunna bedöma om det är troligt att fullmäktiges mål kommer att nås vid årets slut. Ett grundläggande problem är att landstingsstyrelsen och flera av övriga styrelser och nämnder i alltför liten utsträckning utvecklat mätbara mål. Detta bidrar till svårigheter när landstingsstyrelsen ska följa upp målen och bedöma måluppfyllelsen vid årets slut.

Rekommendationer
Med anledning av iakttagelserna i granskningen lämnar vi följande rekommendationer till landstingsstyrelsen:

- Ta fram fler mätbara mål för det egna verksamhetsområdet. Mål som inte är mätbara eller som inte går att följa upp på grund av att det saknas underlag bör omformuleras eller tas bort.
- För dialog med övriga styrelser och nämnder om att mätbara mål är en förutsättning för såväl landstingsstyrelsen som övriga styrelser och nämnder att värdera resultat av genomförd verksamhet.
- Säkerställ att landstingsstyrelsen och övriga styrelser och nämnder har ett tillräckligt tjänstemannastöd. Inom förvaltningen bör det finnas expertkunskap inom målstyrning dit styrelser och nämnder kan vända sig för att få hjälp i arbetet med att utveckla målstyrningen.

Underliggande rapport (nr 3/2014) bifogas för kännedom till landstingsstyrelsen. Vid revisorernas överläggning den 9 juni 2014 beslöt revisorerna enhälligt att ställa sig bakom rekommendationer i detta missiv.

För landstingets revisorer

Christer Fessé
Ordförande

Sven-Olov Södermark
Vice Ordförande

LANDSTINGSREVISIONEN

Granskning av delårsrapport per april 2014 – Finansiell del

Rapport nr 02/2014

VÄSTERBOTTENS LÄNS LANDSTING

Juni 2014

Peter Bjureberg och Malin Blom, EY

Västerbotten läns landsting

Granskning av delårsbokslut 2014-04-30

Genomförd på uppdrag av revisorerna

Building a better
working world

Innehållsförteckning

1 INLEDNING 3

1.1 Bakgrund 3

1.2 Syfte och revisionsfrågor 3

1.3 Avgränsning och ansvar 4

1.4 Revisionskriterier 4

1.5 Metod och genomförande 4

2 RÄTTVISANDE RÄKENSKAPER 4

2.1 Bokslutsprocessen 5

2.2 Förändrade redovisningsprinciper och efterföljsamhet av riktlinjer 6

2.3 Bedömning 6

2.4 Resultaträkningen 7

2.5 Balansräkningen 9

2.6 Bedömning 9

3 UPPFÖLJNING AV MÅL FÖR GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING 10

3.1 Finansiella mål 10

3.2 Balanskravet 10

3.3 Bedömning 11

4 SLUTSATSER 11

1 Inledning

EY har på uppdrag av revisorerna i Västerbottens Läns Landsting översiktligt granskat Västerbottens Läns Landstings (Landstingets) delårsbokslut och delårsrapport per 2014-04-30.

1.1 Bakgrund

Revisorerna skall enligt kommunallagen årligen pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Lagen ställer krav på att budgeten ska innehålla finansiella mål samt mål och riktlinjer för verksamheten. Målen ska utvärderas och redovisas i delårsrapporten.

Enligt de riktlinjer som gäller ska revisorernas granskning av Landstingets delårsbokslut och verksamhetsberättelse söka svaret till följande frågor:

1. Har verksamheten drivits så att fullmäktiges beslutade verksamhetsmål uppnås?
2. Är det troligt att fullmäktiges finansiella mål kommer att uppnås?
3. Kommer ett balanserat resultat att uppnås vid årets slut? Om inte, finns åtgärder för att nå balans angivna och är de tillräckligt tydliga?

1.2 Syfte och revisionsfrågor

Syftet med denna granskning är att ge revisorerna vägledning för att kunna uttala sig om fråga två och tre ovan.

Vidare är målsättningen med granskningen att bedöma om delårsrapporten ger en rättvisande bild av Landstingets resultat för årets första fyra månader och ställning per 2014-04-30, samt om rapporten är upprättad enligt Lagen om kommunal redovisning (KRL). Detta arbete utförs med främsta syfte att pröva huruvida upprättat delårsbokslut utgör ett vederhäftigt underlag för uttalad prognosbedömning av 2014 års verksamhetsresultat.

Följande revisionsfrågor skall besvaras genom granskningen:

- Ger delårsrapporten en rättvisande bild av resultat och ställning?
- Är rapporten från styrelsen upprättad enligt Lagen om kommunal redovisning?
- Ger delårsrapporten svar på frågan om det är troligt att fullmäktiges finansiella mål kommer att uppnås?
- Kommer ett balanserat resultat att uppnås vid årets slut?
- Om inte, redovisas i delårsrapporten tydliga åtgärder för att nå balans?

Rapporten innefattar väsentliga iakttagelser och sammanfattande bedömningar.

1.3 Avgränsning och ansvar

Granskningen ska omfatta samtliga styrelser och nämnder inom landstinget. Granskningsuppdraget ställer inte krav på att alla verksamheter skall granskas. Det handlar istället om en mera översiktlig granskning och bedömning av delårsrapporten. En översiktlig granskning är väsentligt begränsad i förhållande till en revision.

Ansvaret för upprättande av delårsrapporten och för att landstinget i delårsrapporten uppvisar en rättvisande bild av räkenskaperna med en vederhäftig prognos för helåret, ligger på landstingets styrelse.

1.4 Revisionskriterier

Granskningen har skett i enlighet med kommunallagen och andra författningar om revision, revisionsreglementet samt enligt god revisionssed i kommunal verksamhet. Vidare har de rekommendationer och utkast till rekommendationer som RKR (Rådet för Kommunal Redovisning) och SKYREV (Föreningen Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer) utgör varit vägledande.

Landstingsstyrelsens ansvar för rättvisande räkenskaper och årsredovisningen regleras i följande lagar, mål och normer, vilka utgör den norm/ de kriterier som granskningens resultat värderas mot:

- Lag om kommunal redovisning (KRL), kap 9.
- Kommunallagen, kap 6,8,9
- Landstingets fastställda mål för god ekonomisk hushållning
- God redovisningssed

1.5 Metod och genomförande

Granskningen har genomförts i enlighet med rekommendationer från normgivande organ och med beaktande av god revisionssed.

Riskbedömningen är central i vår metod. Kombinationen av inneboende risk, kontrollrisk och revisionsrisk utgör grunden för vår bedömning av erforderliga granskningsinsatser såväl vad avser art som omfattning.

Granskningen har genomförts genom intervjuer med nyckelpersoner i bokslutsprocessen och genom att analytiskt granska resultatutfallet med syftet att följa upp eventuellt oväntade och oförklarliga avvikelser. Substansgranskning av väsentliga balansposter har också genomförts liksom en uppföljning av processen för framtagandet av delårsbokslut med prognos samt de antaganden som ligger till grund för prognosen.

Rapporten har kommunicerats med Landstingets redovisningschef.

2 Rättvisande räkenskaper

En förutsättning för att kunna bedöma om en ekonomi är i balans är rättvisande räkenskaper. Delårsbokslutet skall upprättas enligt god kommunal redovisningssed, vilket innebär att

samma redovisningsprinciper ska tillämpas som vid årsbokslut. Detta medför krav på bokslutsprocessen att rutinerna anpassas så att det är möjligt att få fram uppgifter till delårsbokslutet, till exempel skall periodiseringar av väsentliga poster ske enligt samma principer som vid årsbokslutet.

2.1 Bokslutsprocessen

Vår samlade bedömning efter utförd granskning är att ekonomistaben förfogar över kompetent personal för den ekonomiska rapporteringen. Landstinget bedöms att ha en utvecklad och fungerande bokslutsprocess. Dokumentationen och kvaliteten i bokslutet bedöms över lag hålla tillräckligt hög nivå och granskningen har inte påvisat något annat än att deadlines och uppsatt tidplan i allt väsentligt har efterföljts. Interna bokslutsinstruktioner finns upprättade och bedöms i allt väsentligt ha efterföljts. Vi vill dock framföra följande iakttagelser:

- Till granskningen av delårsrapporten har inte alla balanskontoutredningar erhållits. Ett komplett bokslut bör finnas till hands vid granskningens påbörjande. Rutinen för att fånga in att alla balanskontoutredningar finns framtagna och på plats vid granskningens påbörjande, bör ses över till kommande del- och årsbokslut.

- I likhet med tidigare genomförda granskningar, har vi vid granskning av delårsrapporten per 2014-04-30 gjort noteringar kring bristen på kontroll av ingående delposter i balansräkningen gällande automatkonterade periodiseringar. Med en automatkonterad periodisering menas exempelvis en sedan tidigare bokförd utgifts/intäktsverifikation som fördelats framåt i tiden för den period affärshändelsen avser. Vid upprättandet av delårsrapporten har hanteringen inte förändrats. Problemet är som störst i början på året eftersom de flesta posterna har periodiserats ner till noll vid årsbokslutet. Att balanskonton skall kunna specificeras vid ett bokslut utgör ett grundläggande krav, vilket snarast möjligt bör tillgodoses.

  Bland ovan nämnda interimsposter ingår från detta bokslut även tandvårdsabbonemang, utan koppling till ett försystem. Detta genererar ytterligare transaktioner till ett redan innan transaktionsintensivt konto. Samtidigt blir kontrollen över vilka delposter/-skulder som finns avseende tandvårdsabbonemang än svårare att ha kontroll på.

- Vi har i tidigare avlämnade rapporter påtalat vikten av att lanstinget bör se över rutinerna för att säkerställa en så korrekt redovisning av köpt respektive såld vård i tiden. Såld vård beräknas i delårsbokslutet per 2014-04-30 enligt samma principer som tidigare och uppgår till 45,4 Mkr, vilket är en ökning av intäkterna med 3,1 Mkr mot samma tidpunkt ifjol och mot årsbokslutstillfället.

  Vad gäller köpt vård, kan vi efter utförd granskning av bokslut per 2014-04-30, konstatera att några upplupna kostnader för utomlänsvård inte bokats upp, vilket är en brist. Vid vår granskning har vi kontrollerat fakturor >45 tkr efter brytdatum i bokföringen och konstaterar att 11,0 mkr i fakturor inkommit som avser köpt vård t o m april månad. I årsbokslutet användes konsumtionsfiler från storsjukhusen som underlag för den beräknade utestående skulden.

  Landstinget har genomfört en uppföljning av utfallet för 2013 kontra beräknade kostnader och intäkter för utomlänsvård. Denna visar på att utfallet för köpt vård var ca 1,0 mkr lägre (netto efter avdrag för rabatter) än beräknat. För såld vård var avvikelsen 6,4 mkr i för lågt uppbokade intäkter.

- Vi har i tidigare rapporter påtalat vikten av att landstinget ser över regelverket och tillämpningen gällande redovisning av skulder för läkares jourkompensation. I underlaget för jourskulden per 2014-04-30 ingår en rad läkare med mycket höga jourskulder, totalt sju personer där beloppet är över 1 Mkr. Dessa jourskulder har upparbetats under en mycket lång tid. Jourskulden redovisas i bokslutet som en kortfristig skuld, vilket innebär att avsikten är att reglera den under kommande år. Våra noteringar från tidigare år kvarstår och vi rekommenderar en översyn av hanteringen.
- Anläggningsregister för hjälpmedelsutrustning har erhållits, vilket är en förbättring mot tidigare. Dock finns en differens mot huvudbok på 2,0 mkr.
- De bidrag som är kopplade till investeringar ökar i landstinget i mängd och värde, (per 2014-04-30 97 Mkr) Investeringsbidrag skall enligt RKR redovisas som en skuld vid mottagandet och därefter upplösas i samma takt som tillgången skrivs av. Landstinget tillgodoser den redovisningsmässiga hantering som följer detta regelverk genom ett manuellt sidordnat system. Eftersom en manuell hantering alltid ökar risken för fel, bör landstinget undersöka möjligheten att uppdatera berörda system för att tillgodose de ökade kraven.

Vår granskning av resultatutvecklingen och balansräkningen kommenteras vidare i avsnitt 2.4 och 2.5 nedan.

2.2 Förändrade redovisningsprinciper och efterföljsamhet av riktlinjer

För de fall det förekommer avsteg från Rådet för kommunal redovisning, RKR:s rekommendationer, skall skäl för detta anges i delårsrapporten. I delårsrapporten anges ändrade redovisningsrutiner på grund av kortare tid för upprättande av bokslut och konsekvenser av dessa. I detta innefattas att finansiella placeringar värderas till kurs 31/3 2014 samt att upplupna räntor upptagits t o m mars månad och med en beräknad del för april månad.

Vår granskning har inte påvisat några ytterligare avsteg.

2.3 Bedömning

Delårsrapporten bedöms i allt väsentligt vara upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning och i överensstämmelse med god redovisningssed. Baserat på utförd granskning och genomförda analyser bedömer vi kvalitén på upprättat delårsbokslut i allt väsentligt som tillfredsställande och att det därmed utgör ett vederhäftigt underlag för uttalad prognosbedömning av 2014 års resultat. Vi har dock lämnat synpunkter i syfte att förstärka rutiner för periodisering av köpt vård samt åtgärder för att minimera risker för oupptäckta väsentliga fel kopplade till interimistiska balanskonton.

2.4 Resultaträkningen

2.4.1 *Översiktlig sammanställning över resultatet*

Belopp i Mkr	Resultat jan-april 2013	Resultat helår 2013	Resultat jan-april 2014	Budget jan-april 2014	Prognos helår 2014	Budget helår 2013	Bedömd prognos-avv. 2014
Verksamhetens intäkter	745	2 550	830	807			
Verksamhetens kostnader	-2 911	-8 730	-3 103	-3 037	-6 785	-6 718	-67
Avskrivningar, plan	-100	-305	-103	-106			
AFA-återbet 2014					50		50
Verksamhetens nettokostnader	-2 266	-6 485	-2 376	-2 336	-6 735	-6 718	-17
Skatteintäkter	1 629	4 885	1 760	1 753	5 280	5 259	21
Generella statsbidrag	583	1 735	560	556	1 682	1 670	12
Finansnetto	-335	-350	2	-25	-26	-75	49
Resultat före extraordinära poster	-389	-215	-54	-52	200	135	65
Extraordinära poster	0	0	0	0	0	0	0
Periodens resultat/prognos	-389	-215	-54	-52	200	135	65

2.4.2 *Utfall för delåret, fyra månader 2014*

Periodens resultat - 54 Mkr är i paritet med den periodiserade budgeten för årets första tertial, - 54 Mkr. Avvikelsen på -2 Mkr fördelar sig enligt följande:

- Nettokostnadsutfall - 40 Mkr
- Skatter och statsbidrag + 11 Mkr
- Finansnetto + 27 Mkr

Nettoavvikelse - 2 Mkr

I upprättad delårsrapport sker en tydlig redovisning av att kostnadsutvecklingen inte är den förväntade och vilka de främsta orsakerna härtill är. Orsakerna är främst hänförbara till sedan tidigare kända och kommenterade problemområden som överskridande av personalkostnader, inkluderande fördyringar till följd av inhyrd personal, men också underhållskostnader till följd av "sjuka-hus-problematiken".

Vår genomförda granskning har inte påvisat några väsentliga avvikelser i förhållande till hur Landstingets resultat har redovisats i delårsrapporten per april. Det bör dock observeras att landstinget, till skillnad mot den bedömning som gjordes i senaste årsbokslutet, har erhållit retroaktiv ersättning gällande den högspecialiserade vården. Ersättningen som uppgår till 35 Mkr periodiseras över årets månader och har därmed påverkat periodens nettokostnadsutfall och resultat med 12 Mkr.

Enligt vår uppfattning är det önskvärt att upprättade delårsrapporter framgent inte tar sitt avstamp i "Verksamhetens nettokostnader" utan även återger och kommenterar större budgetavvikelser av de intäkter och kostnader, vilka netto bildar den aktuella resultatraden.

I vår rapport efter den utförda bokslutsgranskningen 2013 framförde vi synpunkten att en sammanhållen rapport för landstingets samlade verksamhet bör inkludera en avvikelseanalys av de ingående verksamheternas resultatutveckling. Detta med såväl information om väsent-

liga orsaker som handlingsplaner för verksamheter uppvisande negativa budgetavvikelser. Vi konstaterar att vår synpunkt inte har beaktats vid upprättandet av periodrapporten per april.

2.4.3 Prognos för helåret

För helåret 2014 prognostiseras ett positivt resultat om 200 Mkr jämfört det budgeterade, 135 Mkr. Den prognostiserade budgetavvikelsen på 65 Mkr förklaras av en ytterligare bedömd återbetalning av premier för avtalförsäkringar från AFA, 50 Mkr, vilken inte ingick i budgetförutsättningarna för året, samt ett beräknat bättre finansieringsutfall än budget om totalt 82 Mkr.

Den underliggande och för landstinget påverkbara nettokostnaden utvisar en prognostiserad negativ avvikelse om -67 Mkr. Det bör således observeras att den beräknade avvikelsen inte är i paritet med utvecklingen för årets första fyra månader. Förhållandet har sin grund i att landstingsstyrelsen bedömer att vidtagna kostnadsreducerade åtgärder skall kunna realiseras under verksamhetsårets resterande månader.

Mot bakgrund av den historiska utvecklingen så här långt och med respekt för de problemområden som avses, torde risken för en viss överoptimism av bedömt årsutfall inte vara försumbar. Härtill skall noteras att den förväntade och prognostiserade ersättningen från AFA ännu inte beslutats. Att härtill, som sker i kommentarerna till årsprognosen, använda den bedömda men osäkra återbetalningen som argument för att skynda långsamt med att se över kostnadsutvecklingen/prioritera åtgärder, synes enligt vår uppfattning vara föga välbetänkt. Samtidigt konstaterar vi att styrelsen, under rubriken "Framtidsbedömning", på ett mycket förtjänstfullt sätt, kommenterar de stora utmaningar landstinget står inför med att uppnå en långsiktigt hållbar relation mellan kostnadsutvecklingen och den finansiering som finns att tillgå.

2.4.4 Utförd granskning av resultaträkningen

Förutom en genomförd analytisk granskning av intäkts- och kostnadsslagen i resultaträkningen har vi utfört en avstämning av landstingets finansiering, skatter och generella statsbidrag, visavi staten. Vår genomförda granskning har inte påvisat några väsentliga avvikelser i förhållande till hur landstingets resultat har redovisats i delårsrapporten. Inför den kommande granskningen av delårsbokslutet per augusti planeras en särskild granskning och avstämning av de specialdestinerade bidragen.

Verksamhetens nettokostnadsutveckling

I delårsrapporten presenteras en analys av budgetavvikelsen per "anslagsbindningsnivå". I en sammanhållen rapportering för landstingets samlade verksamhet borde, i enlighet med vad vi i tidigare avgivna rapporter rekommenderat, en sammanhållen avvikelseanalys av de ingående verksamheternas resultatutveckling också presenteras. Detta med såväl information om väsentliga orsaker som framtida handlingsplaner.

Som tillägg till informationen som framgår av delårsrapporten kan nämnas att förutom Primärvårdens och Service redovisade negativa budgetavvikelser, redovisar såväl Medicinsk vård som Kirurgisk vård, betydande negativa budgetunderkott, -16 Mkr respektive 32 Mkr. Liksom i tidigare rapporter gör vi sammanfattningsvis bedömningen att avvikelserna kan härledas till främst två problemområden. Det ena, att igångsatta besparingsprogram inte ger avsedd effekt och den andra att kända, mer strukturellt betingade problemområden såsom beskrivits ovan, sedan lång tid inte haft budgettäckning. Regionvården redovisar per april en

positiv budgetavvikelse om nära 5 Mkr. Detta till följd av den under punkten 2.4.3 ovan kommenterade retroaktiva ersättningen från grannlandstingen, avseende kostnadstäckning för given högspecialiserad vård.

2.5 Balansräkningen

Den genomförda översiktliga granskningen av balansräkningen har tagit sin utgångspunkt i att söka svar på stora och/eller oväntade avvikelser jämfört med tidigare perioder. Granskningen har inte påvisat några väsentliga avvikelsenoteringar i förhållande till hur landstingets redovisat substansen av tillgångar och skulder i delårsrapporten. Förutom den osäkerhet som följer av problematik beskriven i avsnitt 2.1 ovan, gällande de av redovisningssystemet gällande automatgenererade interimskonton, har balansräkningens poster i allt väsentligt substansgranskats mot dokumenterade underlag utan anmärkning.

Följande granskningsnoteringar kan dock vara värd att notera:

- Koncernfrågor

  I vår rapport efter granskningen av årsbokslut 2013 uppmärksammade vi revisorerna på att det under boksluts- och årsredovisningsprocess inte förelegat erforderlig information för att på ett tillfredsställande sätt kunna bedöma framtida eventuella finansiella risker härrörande till problem knutna till spårtrafiken.

  Denna del har utvecklats i delårsrapporten per 2014-04-30 i och med att koncernföretag beskrivs med utgångspunkt i utfall och prognos. Dock finns utrymme för ytterligare förbättringar vad gäller beskrivning av finansiella risker kopplade till bolagens verksamhet i allmänhet samt spår- och busstrafik i synnerhet.

2.6 Bedömning

- Delårsrapporten bedöms i allt väsentligt vara upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning och i överensstämmelse med god redovisningssed. Baserat på utförd granskning och genomförda analyser bedömer vi kvalitén på upprättat delårsbokslut i allt väsentligt som tillfredsställande och att det därmed utgör ett vederhäftigt underlag för uttalad prognosbedömning av 2014 års resultat. Vi har dock lämnat synpunkter i syfte att förstärka rutiner för periodisering av köpt vård samt åtgärder för att minimera risker för oupptäckta väsentliga fel kopplade till interimistiska balanskonton.

- Vi noterar att den prognostiserade nettokostnadsutvecklingen för årets resterande åtta månader inte är i paritet med utvecklingen för årets första fyra månader. Förhållandet har sin grund i att landstingsstyrelsen bedömer att vidtagna kostnadsreducerade åtgärder skall kunna realiseras under verksamhetsårets resterande månader. Mot bakgrund av den historiska utvecklingen så här långt och med respekt för de problemområden som avses, torde risken för en viss överoptimism av bedömt årsutfall inte vara försumbar.

- Verksamheter med redovisade budgetunderskott bedöms alltjämt vara relaterade till två problem. Det ena är att igångsatta besparingsprogram inte ger avsedd. Det andra utgörs av att kända problemområden inte haft budgettäckning.

- En sammanhållen årsredovisning för landstingets samlade verksamhet, bör inkludera en avvikelseanalys av de ingående verksamheternas resultatutveckling. Med såväl information om väsentliga orsaker som handlingsplaner för verksamheter uppvisande negativa budgetavvikelser.

3 Uppföljning av mål för god ekonomisk hushållning

Fullmäktige skall fastställa mål för god ekonomisk hushållning och uppföljning av dessa mål skall göras i delårsrapport och i årsredovisning. Revisorerna skall granska och bedöma måluppfyllelsen. Mål för god ekonomisk hushållning omfattar både finansiella mål samt verksamhetsmål. I denna granskning följs endast de finansiella målen upp.

3.1 Finansiella mål

Landstingsstyrelsen utvärderar i sin delårsrapport måluppfyllelsen av de finansiella mål som av landstingsfullmäktige har fastställts i landstingsplanen 2012-2015, samt balanskravsresultatet utifrån bedömd prognos.

Målen för god ekonomisk hushållning har av fullmäktige beslutats till tre kvantifierbara finansiella mål vilka återges och kommenteras nedan;

- ***Landstinget skall ha ett positivt ekonomiskt resultat som uppgår till minst 2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag för vartdera året 2013-2015.***

  Styrelsen redovisar i delårsrapporten i sin bedömning av måluppfyllelse att fullmäktiges resultatmål om 135 Mkr kommer att kunna infrias. Vi konstaterar, mot bakgrund av vad vi framfört under punkten 2.4.3 ovan, att den bedömda måluppfyllelsen bör tolkas med iakttagelse av viss försiktighet.

- ***Investeringarna ska finansieras utan extern upplåning***

  Vi instämmer i styrelsens bedömning att målet kommer att uppnås sett till innevarande år. I sammanhanget bör det noteras att redovisade utgifter för investeringar per april mån endast uppgår till 92 Mkr av den totala fasställda investeringsbudgeten för 2014 om 395 Mkr. Styreslen gör emellertid bedömningen att investeringsutfallet för helåret 2014 kommer att ligga i nivå med fastställd investeringsbudget. Vår kommentar skall ses mot bakgrund av fullmäktiges uttalade strategi om att en årlig investeringsnivå skall ligga i paritet med de årliga avskrivningarna.

- ***Det totala pensionsåtagandet vid utgången av 2015 ska vara finansierat till minst 25 procent.***

  Det finns inga årsvisa delmål fastställda, vilket innebär att vi inte kan uttala oss om måluppfyllelse för enskilt år/period.

3.2 Balanskravet

Kravet på balans mellan intäkter och kostnader, balanskravet, är lagstadgat enligt Kommunallagen 8 kap. 4 §. Avstämning av balanskravet skall ske i delårsrapporten på basis av det prognostiserade och justerade resultatet för året.

Styrelsen gör i sin delårsrapport denna avstämning och redovisar i sin prognos ett bedömt balanserat justerat resultat för 2014 om 185 Mkr. Enligt vår bedömning kommer landstinget att kunna redovisa ett positivt balanskravsresultat, även beaktat den osäkerhet till redovisad prognos som kommenterats i punkten 2.4.3 ovan.

3.3 Bedömning

- Finansiella mål för god ekonomisk hushållning följs upp i delårsrapporten.
- Den bedömda måluppfyllelsen av fullmäktiges resultatmål bör tolkas med iakttagelse av viss försiktighet mot bakgrund av verksamheternas uppenbara svårigheter att hålla kostnadsutvecklingen, främst personalkostnaderna, inom de ramar som fastställts.
- Landstinget bör kunna redovisa ett positivt balanskravsresultat för 2014.

4 Slutsatser

Efter genomförd granskning bedömer vi att

- den finansiella redovisningen har tagits fram i enlighet med Lag om kommunal redovisning, god redovisningssed/normgivning och landstingets centrala riktlinjer,
- räkenskaperna i allt väsentligt ger en rättvisande bild av resultatet för perioden och ställningen per 2014-04-30 och att det därmed utgör ett vederhäftigt underlag för uttalad prognosbedömning av 2014 års resultat,
- finansiella mål för god ekonomisk hushållning har fastställts och följts upp,
- den bedömda måluppfyllelsen av fullmäktiges resultatmål bör tolkas med iakttagelse av viss försiktighet mot bakgrund av verksamheternas uppenbara svårigheter att hålla kostnadsutvecklingen, främst personalkostnaderna, inom de ramar som fastställts,
- landstingets ledning står inför fortsatt svåra utmaningar med att anpassa verksamheternas kostnadsramar till den finansiering som finns att tillgå,
- landstinget bör kunna redovisa ett positivt balanskravsresultat för 2014.

Den fortsatt negativa budgetavvikelsen i verksamhetens nettokostnader efter årets första månader torde innebära att det för den politiska nivån inte finns någon tid att förlora för att genom beslut av åtgärder och prioriteringar säkerställa att verksamheten bedrivs inom de ramar som finansieringen medger.

Umeå den 2 juni 2014

Peter Bjureberg
Auktoriserad/certifierad revisor

Malin Westerberg Blom
Auktoriserad/certifierad revisor

LANDSTINGSREVISIONEN

Granskning av redovisad måluppfyllelse i delårsrapport per april 2014

Rapport nr 03/2014

VÄSTERBOTTENS LÄNS LANDSTING

Juni 2014

Richard Norberg, revisionskontoret

Innehåll

1 Sammanfattande analys 3
2 Bakgrund 4
2.1 Granskning år 2013 4
2.2 Revisionsfrågor, avgränsningar m.m 5
3. Resultat av granskningen 6
3.1 Landstingsstyrelsens samlade bedömning 6
3.1.1 Iakttagelser från granskningen 6
3.2 Landstingsstyrelsens underlag till delårsrapport 6
3.2.1 Iakttagelser från granskningen 11
4 Svar på revisionsfrågor 12
4.1 Rekommendationer 12

1 Sammanfattande analys

Landstingsstyrelsen har i jämförelse med tidigare år utvecklat sin redovisning i delårsrapporten per april 2014. Landstingsstyrelsen har blivit tydligare med att kommentera resultat, lämna prognos för måluppfyllelse vid årets slut samt uppge inom vilka områden åtgärder är vidtagna för att rätta till avvikelser.

Redovisningen i delårsrapporten är dock ännu inte tillräckligt utvecklad för att man ska kunna bedöma om det är troligt att fullmäktiges mål kommer att nås vid årets slut. Ett grundläggande problem är att landstingsstyrelsen och flera av övriga styrelser och nämnder i alltför liten utsträckning utvecklat mätbara mål. Detta bidrar till svårigheter när landstingsstyrelsen ska följa upp målen och bedöma måluppfyllelsen vid årets slut.

En iakttagelse är att landstingsstyrelsen uppmärksammat att det är svårt att följa upp mål som inte är mätbara. Styrelsen har också uppmärksammat att det för flera av målen saknas statistik och att målen av den anledningen inte varit möjliga att följa upp. Det är positivt att landstingsstyrelsen uppger att man avser att se över sina mål inför år 2015 och uppmanar övriga styrelser och nämnder att göra detsamma. Med anledning av iakttagelserna i granskningen lämnar vi följande rekommendationer till landstingsstyrelsen:

- Ta fram fler mätbara mål för det egna verksamhetsområdet. Mål som inte är mätbara eller som inte går att följa upp på grund av att det saknas underlag bör omformuleras eller tas bort.
- För dialog med övriga styrelser och nämnder om att mätbara mål är en förutsättning för såväl landstingsstyrelsen som övriga styrelser och nämnder att värdera resultat av genomförd verksamhet. Vissa styrelser och nämnder har endast i begränsad utsträckning formulerat mätbara mål.
- Säkerställ att landstingsstyrelsen och övriga styrelser och nämnder har ett tillräckligt tjänstemannastöd. Inom förvaltningen bör det finnas expertkunskap inom målstyrning dit styrelser och nämnder kan vända sig för att få hjälp i arbetet med att utveckla målstyrningen.

2 Bakgrund

Fullmäktige har beslutat att man ska behandla två delårsrapporter. Den första delårsrapporten ska vara per den 30 april 2014 och den andra per 31 augusti 2014.

Landstingsstyrelsens delårsrapporter till landstingsfullmäktige ska ge svar på frågan om styrelser och nämnder håller sig till de beslut och direktiv som fullmäktige beslutat för styrelser och nämnder. Delårsrapporterna ska också innehålla prognoser om det är troligt att fullmäktiges mål kommer att uppnås vid årets slut.

Styrelser och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med mål, beslut, riktlinjer och föreskrifter som gäller för verksamheten. Styrelserna och nämnderna ansvarar också för återrapporteringen till fullmäktige. Revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål fullmäktige beslutat.

2.1 Granskning år 2013

Landstingsstyrelsens delårsrapport per april 2013 var inte utformad på ett sådant sätt att det var möjligt att utläsa i vilken mån det var troligt att fullmäktiges verksamhetsmål skulle uppnås vid årets slut. I granskningen av delårsrapporten bedömde revisorerna att redovisningen i alltför hög grad hade avgränsats till det ekonomiska resultatmålet.

I delårsrapporten per augusti 2013 hade landstingsstyrelsen väsentligt utvecklat sin redovisning av resultat för verksamhetsmålen. I delårsrapporten per augusti 2013 hade landstingsstyrelsen även utvecklat redovisningen till att också omfatta övriga styrelser och nämnder.

Inom vissa områden behövde landstingsstyrelsen fortsätta arbetet med att utveckla sin redovisning. Revisorerna lämnade följande rekommendationer:

- För dialog med övriga styrelser och nämnder om att mätbara mål underlättar möjligheterna för såväl landstingsstyrelsen som övriga styrelser och nämnder att värdera resultatet av genomförd verksamhet. Vissa styrelser och nämnder hade endast i begränsad utsträckning formulerat mätbara mål.
- I analysen av måluppfyllelsen kunde landstingsstyrelsen ta mer hjälp av de mätbara mål som fanns redovisade i delårsrapporten. Analysen i delårsrapporten tenderade att beskriva genomförd verksamhet istället för att analysera resultat.
- Landstingsstyrelsen borde i delårsrapporten tydligare redovisa hur styrelsen bedömde att styrelser och nämnder uppnådde målen vid årets slut.

- Landstingsstyrelsen borde i delårsrapporten bli tydligare med att redogöra vilka åtgärder styrelsen och övriga styrelser och nämnder vidtog i händelse av bedömda avvikelse från måluppfyllelse.

2.2 Revisionsfrågor, avgränsningar m.m.

Granskning avser hur landstingsstyrelsen redovisar måluppfyllelsen i delårsrapporten per april 2014. De revisionsfrågor granskningen ska besvara är om:

- Verksamheten har bedrivits så att fullmäktiges mål uppnås?
- Redovisning i delårsrapporterna är tillräcklig för att man ska kunna bedöma om det är troligt att fullmäktiges verksamhetsmål uppnås vid årets slut?
- Landstingsstyrelsen har vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av revisorernas rekommendationer år 2013?

De bedömningsgrunder som utgör underlag för granskningens slutsatser är:

- Kommunallagen, 8 kap. 20 a § och 9 kap. 9 a §
- Lag om kommunal redovisning, 9 kap. 1 §

Granskningen omfattar inte frågan om det är troligt att landstingsstyrelsen vid årets slut kommer att uppnå fullmäktiges finansiella mål. Granskningen omfattar heller inte frågorna om delårsbokslutet är upprättade i enlighet med god redovisningssed, i enlighet med Lag om kommunal redovisning samt om delårsrapporten ger en rättvisande bild av landstingets resultat och ställning. Dessa frågor besvaras i en separat granskning (nr 2/2014) av delårsbokslutet.

3. Resultat av granskningen

3.1 Landstingsstyrelsens samlade bedömning

I delårsrapporten redogör landstingsstyrelsen för de underlag som styrelsen och övriga styrelser och nämnder lämnat till landstingsstyrelsen. Landstingsstyrelsen redovisar i inledningen av delårsrapporten sin samlade bedömning av måluppfyllelsen. Styrelsen bedömer att en majoritet av styrelsernas och nämndernas mål för år 2014 kommer att uppnås. För de målområden som visar på låg måluppfyllelse pågår enligt landstingsstyrelsen åtgärder. Det handlar främst om åtgärder inom målområdena tillgänglighet till sjukvård och tandvård och om åtgärdsplaner för förbättrad ekonomi.

Landstingsstyrelsen konstaterar att flera mål som skulle ha följts upp i delårsrapporten inte var möjliga att följa upp. Styrelsen uppger att man inför år 2015 ska se över sina mål. Landstingsstyrelsen uppmanar också övriga styrelser och nämnder att utveckla och förtydliga sina mål i syfte att stärka möjligheterna till uppföljning.

Efter det inledande avsnittet i delårsrapporten med landstingsstyrelsens samlade bedömning följer avsnitt med styrelsens bedömningar av måluppfyllelsen för styrelsen som nämnd och för övriga styrelser och nämnder. I ett ekonomiavsnitt redovisar landstingsstyrelsen för ekonomiskt utfall per april och prognoser för utfall vid årets slut. Resultatet av granskningen av den ekonomiska redovisningen finns som framgått sammanfattad i annan rapport.

3.1.1 Iakttagelser från granskningen

Granskningen visar att landstingsstyrelsen utvecklat sin redovisning i delårsrapporten per april 2014 jämfört med tidigare delårsrapporter. Landstingsstyrelsen har blivit tydligare med att kommentera resultat, lämna prognos för måluppfyllelse vid årets slut samt uppge inom vilka områden åtgärder är vidtagna för att rätta till avvikelser.

Negativ iakttagelse är att landstingsstyrelsen och de flesta övriga styrelser och nämnder i allt för liten utsträckning har mål som är möjliga att utvärdera. För flera av målen saknas också underlag för att kunna göra någon utvärdering per april 2014. Det är positivt att landstingsstyrelsen uppmärksammat bristerna i målstyrningen och uppger att man kommer att se över målen. Det är också positivt att landstingsstyrelsen uppmanar övriga styrelser och nämnder att göra detsamma.

3.2 Landstingsstyrelsens underlag till delårsrapport

Landstingsstyrelsen har lämnat direktiv till samtliga styrelser och nämnder om att senast den 19 maj 2014 lämna in sina underlag till delårsrapporten. Av tabellen nedan framgår att alla styrelser och

nämnder med undantag för kostnämnderna i Lycksele och Skellefteå beslutat och lämnat in underlag till landstingsstyrelsen. Enligt nuvarande reglemente för kostnämnden i Lycksele ställs inga krav på att nämnden ska rapportera till landstingsfullmäktige per april varje år. Enligt reglementet ska nämnden rapportera halvårsvis till landstingsfullmäktige. Kostnämnden i Skellefteå är ny för år 2014 och har sitt första sammanträde i juni 2014.

Styrelse/nämnd	**Datum samt paragraf för beslut om delårsrapport**
Hälso- och sjukvårdsnämnden	2014-05-19, § 21
Nämnden för funktionshinder och habilitering	2014-05-19, § 32
Nämnden för folkhälsa och primärvård i Skellefteå- och Norsjöområdet	2014-05-13, § 51
Nämnden för folkhälsa och primärvård i Umeåområdet	2014-05-15, § 51
Nämnden för folkhälsa och primärvård i Södra Lappland	2014-05-12, § 40
Vindelns folkhögskolestyrelse	2014-05-06, § 22
Storumans folkhögskolestyrelse	2014-05-14, § 24
Patientnämnden	2014-05-08 § 25
Kostnämnden i Lycksele	2014-05-19 § 26-28*
Kostnämnden i Skellefteå	Nämnden är nyinrättad och har ännu ingen verksamhetsplan för år 2014. Nämnden har sitt första sammanträde i juni 2014.

* Kostnämnden har beslutat att den tagit del av rapport framtagen av kostchefen.

I tabellen nedan har vi sammanställt några av de viktigare iakttagelser vi gjort vid granskning av de underlag som övriga styrelser och nämnder lämnat till landstingsstyrelsens delårsrapport.

Styrelse eller nämnd	Kommentar
Landstingsstyrelsen (i egenskap av nämnd)	Landstingsstyrelsen har inte utvecklat sin målstyrning i jämförelse med tidigare år. Vi bedömer att ca 40 procent av styrelsens mål mätbara. Vi bedömer att styrelsen i delårsrapporten har en tillfredsställande uppföljning för ca 25 procent av de mål som styrelsen avsåg att följa upp i delårsrapporten. För flera mål saknas helt underlag för att styrelsen ska kunna göra en bedömning av måluppfyllelsen vid årets slut. Landstingsstyrelsen konstaterar att den bristande redovisningen begränsar styrelsens möjligheter att vidta åtgärder för en ökad måluppfyllelse. En positiv iakttagelse är att styrelsen i delårsrapporten uttrycker en ambition att utveckla målstyrningen under år 2015 genom att formulera mål som är mätbara och möjliga att följa upp. Enligt delårsrapporten vidtar styrelsen åtgärder inom områden med bristande måluppfyllelse. Styrelsen lyfter särskilt fram tillgänglighetsområdet och personalsituationen som utmaningar. Verksamheterna inom styrelsens ansvarsområde redovisar sammantaget ett underskott mot budget på 17 miljoner kronor per april 2014. Avvikelserna beror enligt styrelsen på ökade kostnader för hyrpersonal inom primärvården samt på kostnader för sanering av s.k. sjuka hus. Styrelsen bedömer att vidtagna åtgärder kommer att bromsa kostnadsutvecklingen under resterande delen av året och att avvikelsen mot budget kan begränsas.
Hälso- och sjukvårdsnämnden	Granskningen visar att nämnden i större utsträckning än tidigare år formulerat mätbara mål. Vi bedömer att ca 80 procent av målen är mätbara. Nämnden har blivit bättre på att i delårsrapporten redovisa resultat av genomförd verksamhet i förhållande till de mätbara målen. Nämnden har också blivit bättre på att lämna prognoser för måluppfyllelse vid årets slut. Vi bedömer att nämnden i delårsrapporten har en tillfredsställande uppföljning för ca hälften av målen som nämnden avsåg att följa upp i delårsrapporten. Vi ser positivt på nämndens arbete med att utveckla målstyrningen och att nämnden i delårsrapporten aviserar att man avser se över mål som inte går att följa upp. Enligt nämnden vidtas åtgärder inom de områden där måluppfyllelsen är låg. Främst gäller det målen för tillgänglighet samt åtgärdsplaner för

Styrelse eller nämnd	Kommentar
	förbättrad ekonomi. En stor utmaning enligt nämnden är att hantera de kraftigt ökade kostnaderna för hyrpersonal. Nämnden redovisade per april 2014 en negativ avvikelse mot budget med 25 miljoner kronor vilket motsvarade 2,0 procent. Nämnden räknade med att under resterande del av året bromsa upp kostnadsutvecklingen. Nämnden bedömde att resultat vid årets slut skulle uppgå till – 43 miljoner kronor i förhållande till budget vilket motsvarade – 1,2 procent. Nämnden förutsatte att man skulle få återbetalning av AFA-premier och att denna skulle kunna användas till att balansera det ekonomiska resultatet.
Nämnden för funktionshinder och habilitering	Nämndens mål för år 2014 har en tydlig koppling till fullmäktiges övergripande mål. Vår bedömning är att ca 75 procent av målen är mätbara. I delårsrapporten följer nämnden upp de tre mål som nämnden avsåg att följa upp enligt verksamhetsplanen. Nämnden gör bedömningen att ett mål är uppfyllt och att två av målen delvis är uppfyllda. Nämnden lämnar prognoser för måluppfyllelse vid årets slut. Vår bedömning är att två av målen inte är mätbara och att ett mål saknar en tillräcklig redovisning. Nämnden redovisade överskott mot budget per april 2014 med 1,3 miljoner kronor vilket motsvarande 3,2 procent. För första gången på ett flertal år redovisade basenheten hjälpmedel en positiv budgetavvikelse. För den basenhet som redovisar ett underskott har nämnden vidtagit åtgärder i form av ett förslag om sammanhållen hälso- och sjukvård. Nämndens prognos är att budgeten är i balans vid årets slut.
Nämnden för folkhälsa och primärvård i Skellefteå- och Norsjöområdet	Nämnden har inte utvecklat sin målstyrning jämfört med år 2013. Drygt hälften av nämndens mål är mätbara och möjliga att använda vid värdering av måluppfyllelse. Nämnden har en svag uppföljning av målen i sin delårsrapport. För endast några av målen har nämnden en tillfredsställande uppföljning.
Nämnden för folkhälsa och primärvård i Umeåområdet	Nämnden har inte utvecklat sin målstyrning jämfört med år 2013. Mindre än hälften av nämndens mål är mätbara. Nämnden har en svag uppföljning i delårsrapporten. För endast några av målen är redovisningen tillräckligt utvecklad.
Nämnden för folkhälsa och primärvård i Södra Lappland	Nämnden har inte utvecklat sin målstyrning jämfört med tidigare år. Drygt hälften av nämndens mål är mätbara. Nämnden har en kraftigt avgränsad uppföljning i delårsrapporten. Inför år

Styrelse eller nämnd	Kommentar
	2014 beslutade nämnden att man i delårsrapporterna endast skulle följa upp ett av sina 23 mål. Vår granskning visar att nämnden inte följt upp målet på ett tillfredsställande sätt.
Vindelns folkhögskolestyrelse	Folkhögskolestyrelsens verksamhetsplan för år 2014 innehåller inga mätbara mål. Verksamhetsplanen har ingen tydlig koppling mot fullmäktiges mål. Det går därför inte att värdera folkhögskolestyrelsens resultat utifrån verksamhetsmål. I delårsrapporten uppger folkhögskolestyrelsen att de uppfyller lagar och regler som gäller för statliga bidrag till skolan. Folkhögskolestyrelsen uppger att bland annat problem med fastigheter leder till en osäkerhet i ekonomin. Folkhögskolestyrelsens resultat per april 2014 visar på ett underskott mot budget med drygt 100 000 kr. Det saknas prognos för det ekonomiska resultatet vid årets slut.
Storumans folkhögskolestyrelse	Storumans folkhögskolestyrelse har vid tidpunkten för granskningen inte beslutat om någon verksamhetsplan för år 2014. Enligt uppgift ska styrelsen besluta om en verksamhetsplan för år 2014 i juni 2014. I delårsrapporten har folkhögskolestyrelsen utgått från tre mål i 2013 års verksamhetsplan. Dessa mål är mätbara men saknar koppling till fullmäktiges verksamhetsmål. I delårsrapporten uppger folkhögskolestyrelsen att de uppfyller lagar och regler som gäller för statliga bidrag till skolan. Folkhögskolestyrelsen uppger att det ekonomiska resultatet per april 2014 i stort ligger i nivå med budget. Det saknas prognos för det ekonomiska resultatet vid årets slut.
Patientnämnden	Nämndens redovisning i delårsrapporten av verksamhetens resultat är summarisk. Nämnden gör bedömningen att "samtliga beslutade aktiviteter genomförts och att övriga aktiviteter utifrån verksamhetsplan, internkontrollplan och risk- och väsentlighetsanalys sker i samband med nämndens delårsrapport och årsredovisning". Nämnden har inte gjort någon bedömning om målen kommer att nås vid årets slut. Nämnden uppger att verksamheten för år 2014 kommer få ökade kostnader p.g.a. personalrekryteringar och uppgradering av datasystem. Nämnden redovisar inte någon bedömning av om det ekonomiska målet kommer att uppfyllas vid årets slut.

Styrelse eller nämnd	Kommentar
Kostnämnden i Lycksele	Enligt reglementet för nuvarande mandatperiod ska nämnden rapportera halvårsvis till fullmäktige. Nämnden har inte beslutat om någon delårsrapport per april 2014. Kostchefen har tagit fram en rapport för perioden december 2013 – februari 2014 samt en rapport för perioden mars – april 2014. Nämnden har tagit del av rapporteringen. Av prognos framgår att nämnden hade ett negativt resultat med 181 000 kr för perioden januari-april 2014. Nämnden konstaterade att underskottet berodde på ökade livsmedelskostnader. Nämnden har beslutat att höja priset för lunch och middag för kommunens äldre- och handikappboenden samt att höja lunchpriset i personalrestaurangen. Av protokollet från nämndens sammanträde den 19 maj 2014 framgår att nämnden gör bedömningen att det ekonomiska målet kommer att nås vid årets slut.
Kostnämnden i Skellefteå	Landstingsfullmäktige beslutade under år 2013 om ett samverkansavtal och ett reglemente för en ny gemensam kostnämnd med Skellefteå kommun. Av information från nämndens sekreterare framgår att nämnden är i drift sedan den 1 januari 2014 men att den ännu inte haft något sammanträde. Nämnden har inte beslutat om någon verksamhetsplan för år 2014 och kommer att ha sitt första sammanträde i juni 2014.

3.2.1 Iakttagelser från granskningen

Ett grundläggande problem vid uppföljningen i delårsrapporten är att landstingsstyrelsen och flera av övriga styrelser och nämnder i alltför liten utsträckning utvecklat mätbara mål. Detta bidrar till svårigheter när styrelser och nämnder i sina underlag ska följa upp sina mål och bedöma måluppfyllelsen vid årets slut. Av granskningen framgår att flera av styrelserna och nämnderna har en allt för svagt utvecklad uppföljning i sina delårsrapporter.

En positiv iakttagelse är att hälso- och sjukvårdsnämnden arbetat aktivt med att ta fram fler mätbara mål. Positivt är också att både landstingsstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden blivit tydligare med att kommentera resultat, beskriva åtgärder och bedöma måluppfyllelse vid årets slut.

Under arbetet med granskningen har vi upptäckt att styrelsen för Storumans folkhögskola ännu inte beslutat om någon verksamhetsplan för år 2014. Vi konstaterar att landstingsstyrelsen inte lämnat någon kommentar om detta i delårsrapporten till fullmäktige.

4 Svar på revisionsfrågor

Revisionsfrågor	Bedömning Ja/Nej	Vår kommentar
Har verksamheten bedrivits så att det är troligt att fullmäktiges verksamhetsmål uppnås?	-	Redovisningen är inte tillräckligt utvecklad för att det ska gå att besvara frågan om det är troligt att fullmäktiges mål kommer att nås vid årets slut.
Är redovisning i delårsrapporten tillräcklig för att man ska kunna bedöma om det är troligt att fullmäktiges verksamhetsmål uppnås vid årets slut?	Nej	Se kommentar ovan
Har landstingsstyrelsen vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av revisorernas rekommendationer år 2013?	Nej	I vissa delar har bedömningar och prognoser blivit tydligare. I allt för hög grad saknas dock mätbara mål eller underlag. Landstingsstyrelsen har inte vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av revisorernas rekommendationer år 2013.

4.1 Rekommendationer

Med utgångspunkt av iakttagelserna i granskningen lämnar vi följande rekommendationer:

- Ta fram fler mätbara mål för det egna verksamhetsområdet. Mål som inte är mätbara eller som inte går att följa upp på grund av att det saknas underlag bör omformuleras eller tas bort.
- För dialog med övriga styrelser och nämnder om att mätbara mål underlättar möjligheterna för såväl landstingsstyrelsen som övriga styrelser och nämnder att värdera resultatet av genomförd verksamhet. Vissa styrelser och nämnder har endast i begränsad utsträckning formulerat mätbara mål.

- Säkerställt att såväl landstingsstyrelsen som övriga styrelser och nämnder har ett tillräckligt tjänstemannastöd. Inom förvaltningen bör det finnas experter på målstyrning dit vilka tjänstemän för styrelser och nämnder kan vända sig för att få stöd i arbetet med att utveckla målstyrningen.

Umeå den 4 juni 2014

Richard Norberg
Certifierad kommunal revisor